

Apie Lietuvos žaliosios energetikos ateitį kalbėjomės Panevėžyje surengtame seminare, kuris skirtas pristatyti sukurta šalies energetinių rodiklių informacinę sistemą EnerGIS ir valstybės teikiamą finansavimą investuojantiems į atsinaujinančius energijos išteklių plėtrą.

Vyksta energetikos sistemos transformacija ir sparti atsinaujinančius išteklius naudojančios energijos gamybos plėtra. Per 2023 metus saulės ir vėjo elektrinės iš viso pagamino 25 proc. šalyje suvartotos elektros.

Vertinant elektros iš saulės energijos gamintojų įrengtąją galią, Panevėžio apskrityje 2023 m. lyderė buvo Pasvalio rajono savivaldybė, kurioje saulės elektrinių įrengtoji galia siekia 5,6 MW – tai du kartus daugiau nei vidurkis visoje apskrityje.

Pasvalio savivaldybėje, Pušalote, veikiančio didžiausio apskrityje saulės parko įrengtoji galia siekia 5 MW ir tai sudaro beveik trečdali – 30,7 procento saulės elektrinių įrengtosios galios Panevėžio apskrityje.

Tarp didesnių saulės parkų galima paminėtini ir Panevėžio rajono savivaldybėje, Bliūdžių kaime, esantį 2 MW galios parką bei Kupiškio rajono savivaldybėje, Skverbų kaime veikiančią 1,7 MW įrengtosios galios saulės parką.

Didžiausias elektros iš atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) gamintojas Panevėžio apskrityje 2023-ųjų pabaigoje buvo Rokiškio rajono savivaldybėje, Kamajų sen., Gaveikių kaime veikiančias 69,5 MW įrengtosios galios Kamajų vėjo elektrinių parkas. Šis parkas sudaro net 99,6 proc. visos vėjo elektrinių įrengtosios galios Panevėžio apskrityje. Šioje apskrityje taip pat veikia dar dvi vėjo elektrinės Biržų rajono savivaldybėje – 250 kW ir 20 kW galios.

Vėjo energetikos plėtrą Panevėžio apskrities teritorijoje stabdo ir objektyvios priežastys. Kaip žinoma, Lietuvos pasienio ruožus dengia ir vėjo elektrinių plėtrą stabdo radarų apsaugos zonos, kuriose vėjo elektrinių statyba negalima arba galima tik suderinus su kariuomene.

Tokios teritorijos, kuriose vėjo elektrinių statyba galima tik susiderinus su Lietuvos kariuomene, apima Pasvalio, Biržų ir Rokiškio rajonų savivaldybes.

Artėjant elektromobilumo erai, aktyviausiai išsigyja elektromobilius ir įsirengia elektromobilių įkrovimo privačias prieigas didžiųjų miestų gyventojai bei darbovietės.

Panevėžio apskrityje žaliosios energetikos lyderės – Pasvalio ir Rokiškio rajonų savivaldybės

Panevėžio regione registruoti 734 elektromobiliai sudaro apie 3,6 proc. visų Lietuvoje registruotų elektromobilių. Iš jų Panevėžio mieste registruoti 358, arba 49 proc. šio regiono elektromobilių, Panevėžio rajone – 159, arba 21,7 proc., Rokiškio rajone – 71, Pasvalio rajone – 22, Kupiškio – 27, Biržų – 52 elektromobiliai. Panevėžio regione iš viso prašoma investicinės paramos įsirengti 144 elektromobilių įkrovimo privačias prieigas.

Panevėžyje surengto seminaro dalyviams taip pat pateikta informacija apie šiuo metu Lietuvos energetikos agentūros paskelbtus galiojančius kvietimus teikti paraiškas paramai gauti bei apie planuojamus skelbti kvietimus.

Seminare pristatyta interaktyvi energetikos duomenų platforma EnerGIS (Energijos geografinė informacinė sistema), kuri skirta kaupti, apdoroti ir vizualizuoti informaciją apie energijos gamybą, vartojimą bei pastatų energetinę būklę. Interaktyviame žemėlapyje galima, įvairiais pjūviais analizuoti apskričių, savivaldybių ir gyvenviečių energetinius rodiklius, rasti informaciją apie atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginių pasiskirstymą Lietuvos savivaldybėse bei analizuoti kiekvienai savivaldybei aktualius energetinius duomenis konkrečioje teritorijoje pagal naudojamas kuro rūšis, šilumos, elektros, dujų, biokuro poreikį, atliekinės šilumos šaltinius ir kitą svarbią informaciją. Vienoje vietoje kaupiama informacija suteikia galimybes savivaldai ir verslui priimti svarbius sprendimus dėl plėtros ir planuoti investicijas.

